

ANLATAN

**MELANIA G.
MAZZUCCO**

KRAL LEAR

RESİMLEYEN

**EMANUELA
ORCIARI**

ÇEVİREN

KEMAL ATAKAY

8

Melania G. Mazzucco
KRAL LEAR

ÖZGÜN İSMİ: The Story of KING LEAR
© 2011 Gruppo Editoriale L'Espresso S.p.A
© 2011 Melania G. Mazzucco
Tüm hakları saklıdır.

RESİMLEYEN: Emanuela Orciari
ÇEVİRİ: Kemal Atakay
SAYFA UYARLAMA VE KAPAK UYGULAMA: Bahadır Erşik
KAPAK UYARLAMA: Ayşe Nur Ataysoy
GRAFİK TASARIM: Mucca Design, PSone

TÜRKÇE YAYIN HAKLARI
© 2016 Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Sertifika No: 12746
Domingo, Bkz Yayıncılık markasıdır.

ISBN: 978 605 4729 71 5

Baskı: Temmuz 2016
Ertem Basım Ltd. Şti.
Nasuh Akar Mahallesi 25. Sokak No 19
Balgat Ankara
Tel: (312) 640 16 23
Sertifika No: 26886

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tümünün veya içeriğinin herhangi bir bölümünün yayıncının yazılı izni olmadan, fotokopi yöntemi dahil, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.
Şahkulu Mah. Büyük Hendek Cad. Brot Apt.
No: 4/10 Beyoğlu İstanbul
Tel: (212) 245 08 39
domingo@domingo.com.tr

www.domingo.com.tr

KRAL LEAR

Bir

Dünyanın yaratılışı üzerinden 3150 yıl geçmiş, güçlü Troya şehri çoktan harabeye dönmüştü. Ta o zaman Kuzey Denizi'nin gözden ırak bir ülkesini bir kral yönetiyordu. Adı, Lear'dı.

Lear, mutlu bir ömür sürmüştü. Çevresini kuşatan bütün toprakları fethetmişti: Yeşil çimleri, bol suyu, koyunları ve sisiyle Britanya adlı adanın topraklarını. Güçlü, cesur ve tutkulu bir hükümdar olmuştu. Savaşmayı bilirdi, sevmeyi, ata binmeyi, savaşta ve yargıda ölüme hükmetmeyi, isyancıları cezalandırmayı, boyun eğenleri ödüllendirmeyi... Altını vardı, gümüşü, tuncu, sarayları, şatoları, köpekleri, uşakları... Sayıları o kadar çoktu ki, istese de hesaplayamazdı. Sözü kanun hükmündeydi. Ama sonra yaşlandı. Neticede kral da, herkes gibi insandır.

Yaşlanınca bir hüznün çöktü üzerine. Her şeyden bıkmıştı: Savaşmaktan, emir yağdırmaktan, öldürmekten, cezalandırmaktan. Kendinden de bıkmıştı. Ama "krallığa nokta koydum," diyemez ki insan.

Her şeyi yapmıştı. Gene de, artık eskisi gibi yürütemiyordu işleri. Gözleri eskisi gibi görmüyor,

kulakları her geçen gün daha az işitiyor, bacakları zayıflıyor, gücü tükeniyordu.

Hükümdarlık etmenin yorgunluğu, Lear'ı tüketmişti. Köpeklerini, tatlı küçük kızını ve soytarisını, vekillerine ve saraylılara yeğliyordu.

Bir gün gökte güneş yok oluverdi, gök siyaha kesti.

Bir gece gökte ay yok oluverdi, gök karanlığa kesti.

Rahibe göre, bunlar kehanet belirtileriydi. Doğa deliriyordu ve bu, hiç kuşkusuz, tanrıların bir iletisiydi. Öğle vakti karanlık çöküyor, gök boşalıyorsa, dünya tersine dönüyor demektir. Babalar çocuklarından yüz çevirir, çocuklar babalarından. Dostluklar bozular, görüş ayrılıkları, savaşlar ve şiddet olur. Zenginler yoksul, deliler kral olur.

Kral ak sakalını sıvazlayıp: “Savaşların, anlaşmazlıkların ve nefretin; kısacası kötülüğün kaynağı yıldızlar değil, insanlar,” dedi. “Hem ben kehanetlere inanmam, çünkü dünya gerçekten tersine dönse; yaşlılar genç, gençler yaşlı olurdu.”

Rahip kralı uyardı: “Sağduyulu davranmalı, kehanet gerçekleşmesin diye tanrılara kurbanlar adamalısınız.”

Değişen bir şey olmadı. Lear, eskisi gibi kraldı, zenginler eskisinden daha zengindi, küçük kızı ufak bir kız çocuğuydu ve soytarı her zamanki soytarıydı. Kral ise gençleşmek bir yana, giderek daha çok yaşlanıyordu.

Lear sordu: “Doğa nedir?”

Rahip yanıtladı: “Doğa, olduğu gibi olandır. Geçmişte ne olmuşsa ve gelecekte ne olacaksa, odur.”

Lear sordu: “Kral nedir?”

Rahip yanıtladı: “Kral, tanrıların gözdesidir, hep kral olmuştur ve hep kral olacaktır.”

Lear sordu: “Bir kral, kralın ne işine yarar?”

Rahibin aklı karıştı, kekeledi: “Kral kraldır, öyle olması hiçbir işine yaramaz.”

Bunun üzerine Kral Lear: “Tacımı çıkarıp iktidardan feragat ediyorum,” dedi.

“Yani yönetmekle, vekiller, vergiler ve zenginliklerle, topraklar, ordu ve halkla uğraşmaktan...” Artık onu boğan her şeyi bir yana bırakacaktı ama bundan ötürü krallığı sona eriyor değildi.

Bu yolla yeniden özgürlüğüne, yani sonuçta gençliğine kavuşacaktı.

Ertesi gün seksen yaşını dolduruyordu.

Lear, başında tacıyla tahtına oturmuş, diğerleri salonda, saygı göstergesi olarak, ayakta duruyorlardı. Adanın dört bir yanından çağrılan herkes oradaydı.

Kralın üç kızı vardı.

En büyükleri Goneril, İskoçya Dükü'yle evliydi.

Ortancaları Regan, Cornwall Dükü'yle evliydi.

En küçükleri Cordelia henüz evlenmemişti, çünkü babası onu diğerlerinden daha çok seviyordu. Cordelia onun gözbebeği idi ve küçük kızını yanında tutmayı yeğlemişti. Küçük prensesin pek çok talibi vardı. Yakın adalardan da onunla evlenme isteğiyle gelenler olmuştu. Ama kral, ondan bir türlü vazgeçememişti.

Taht odasının ortasındaki bir sehpanın üzerinde bir harita duruyordu.

Harita, Britanya'yı gösteriyordu.

Herkes bunun ne anlama geldiğini ve kralın onları niçin çağırdığını soruyordu kendine.

Kral, tacını çıkarıp yere koydu ve herkesin şaşkınlıktan ağzı açık kaldı.

Taç altındandı ve bin bir değerli taşla ışıldıyordu.

Kral: "Fazla vaktim kalmadı," dedi. "Artık

adanın yönetimiyle uğraşmak istemiyorum. Bundan sonra tek istediğim, yaşamak. Yaşlılar çekilmeyi bilmeli. Onların yerini gençler almalı. Hayatın kanunu bu.”

İki abla onaylayan bakışlarla birbirlerini süzdüler, çünkü zamanı gelmişti artık: Babaları, çağının sona erdiğini fark etmeliydi.

Kralın buyruğu üzerine, bir saraylı haritanın üzerine üç çizgi çizdi.

Bir çizgi, İskoçya Düklüğü'nün sınırını gösteriyordu, bir diğeri Cornwall Düklüğü'nünkini. Ortada, boş bir bölge kalıyordu.

Kısacası, kral krallığı üç kızı arasında bölüştürüyordu.

İskoçya Dükü ile Cornwall Dükü başlarını uzattılar; memnun olmuşlardı, çünkü kral adayı üç eşit kısma bölmüştü.

“Ama,” dedi kral, “ölümünden sonra kızlarımdan yalnızca biri kraliçe olacak.”

Hangisinin kraliçe olacağına karar vermesi için, kızlarının bir soruya cevap vermeleri gerekiyordu.

“Kralımız mesleğimi çalıyorlar. Bilmeceler sormak benim işim,” diye itiraz etti soytarı, Cordeila'nın kulağına.

“Umarım zor bir soru değildir,” diye fısıldadı Cordelia. Bir geyik yavrusu gibi çekingendi ve başkalarının karşısında konuşamıyordu.

Kral: “Beni ne kadar seviyorsun?” diye sordu Goneril’e.

İlk kızı: “Sizi dünyadaki her şeyden daha çok seviyorum; kocamdan, çocuğum olursa ondan, hatta kendimden daha çok seviyorum,” dedi. Sözleri bitmiş gibi durdu ama sonra söylediklerinin yeterli olmadığını anladı. “Sevgim öyle büyük ki, sayılar onu ölçmeye yetmez. Bir tarladaki buğday tanelerini, ırmakları ve yeryüzündeki dağları sayabilir insan ama gökteki yıldızları sayamaz. İşte babama duyduğum sevgi de bunun gibi, ölçülemez,” dedi.

Kral Lear, çok memnun oldu.

“Beni ne kadar seviyorsun?” diye sordu Regan’a.

İkinci kızı: “Ablamdan daha az değil, aksine, daha çok seviyorum. Ama sevgimi dile getirmek için sözcükler yetersiz. Fırtınanın şiddeti, şekerin tatlılığı, safranın acısı sözlerle anlatılabilir ama benim babama duyduğum sevgi anlatılamaz,” dedi.

Kral Lear, çok memnun oldu.

“Beni ne kadar seviyorsun?” diye sordu Cordelia’ya.

Üçüncü kızı hiçbir şey söylemedi.

Kral Lear çok kötü oldu, çünkü küçük Cordelia en sevdiği kızıydı ve içten içe tacını ona bırakmak istiyordu. Bir daha sordu:

“Beni ne kadar seviyorsun?”

Üçüncü kızı: “Bir kız çocuğunun babasını ne kadar sevmesi gerekiyorsa o kadar. Ne daha fazla ne daha az,” dedi.

Kral Lear’ın yüzünü al bastı, sonra benzi attı, ardından gene kıpkırmızı oldu.

Çok uzun zamandır kraldı. Dalkavukluk ve yalanlarla zehirlenmişti. Kimse asla doğruyu söylemiyordu ona.

Öfkeden yanakları şişti, ağzındaki tükürük kurudu. Ömrümde böylesine öfkeli birini görmemiştim hiç.

İnanın sözüme, çünkü oradaydım.

Kral, esasını haritanın üzerine fırlattı.

Britanya, döküntü bir paçavra gibi yırtıldı.

“Söylediklerimi değiştiriyor, geri alıyor, yok sayıyorum,” diye bağırdı kral.

“Krallığı, iyi kızlarımın arasında ikiye bölüyorum. Cordelia’nın payını, Goneril ile Regan bölüşecekler. Cordelia, benim kızım değil artık. Keşke hiç doğmasaymış. Onu reddediyorum, siliyorum, lanetliyorum. Bundan sonra bu nankör kız benden bir şey alırsa, çorak bir bozkırda açlıktan öleyim.”

“Damat adaylarını içeri alın,” diye buyurdu.

Avrupa kıtasından küçük Cordelia’ya talip olmak için iki aday gelmişti, ikisi de kraldı; biri Burgonya, diğeri Fransa Kralı. Durum böyle olunca, Kral

Lear onları geri çevirememiştir. Kızını ikisinden hangisine vereceğini kararlaştıramadığı için, onları bekletmiştir. İki kral sabırlıydı. Ne var ki, ülkelerine dönmek zorundaydılar ve ikisi de elleri boş dönmek istemiyordu.

Kral Lear: “Kim bu uğursuzun kocası olmak ister?” diye sordu. “Bilin ki, yegâne çeyizi, sonsuz lanetimidir ve benden nefret dışında bir şey almayacaktır.”

Britanya krallığını miras alacağını düşünerek Cordelia’ya talip olan Burgonya Kralı: “Ben bir prensesle evlenmeye gelmişim, bir dilenciyle değil,” dedi ve çekip gitti.

Fransa Kralı da aynı şeyi söylemek üzereydi.
Cordelia başını eğmiş sessizce ağlıyordu. Fransa Kralı'nın şimdiye kadar gördüğü en tatlı ve en sevimli mahluktu.

“Seninle olduğun halinle evleneceğim, senden hiçbir şey istemiyorum tatlı prenses,” dedi Fransa Kralı. “Hiçbir çeyiz, dürüst bir kalbin güzelliği kadar değerli değildir ve seninki dürüst bir kalp. Yurdum, yurdun olacak. Benimle gel.”

“Babalık,” diye mırıldandı soytarı, “deli misin sen?”

“Elbette değilim, deli olan sensin,” diye karşılık verdi kral.

“Halbuki yaşlanmış, ama bilge olamamış kişi delidir,” dedi soytarı. “Büyük bir haksızlık yapıyorsun. Yanlış bir soruya olsa olsa yanlış cevaplar verilir. Sevgi söylenmez, yaşanır. Goneril ile Regan seni aldattılar, Cordelia içten davrandı ve hiç kimse seni ondan çok sevemez.”

Öfkelenen Lear: “Bir kral yanlış soru soramaz,” diye karşılık verdi soytarıya. “Çünkü kral krallıktan istifa edemez ve krallar her zaman haklıdır.”

